

Lietuvos
Respublikos
aplinkos
ministerija

CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR CHEMINIŲ MIŠINIŲ APSKAITOS SUVESTINĖS PILDYMAS

Donata Pipiraitė-Vališkienė

Taršos prevencijos politikos grupės

Vyresn. patarėja

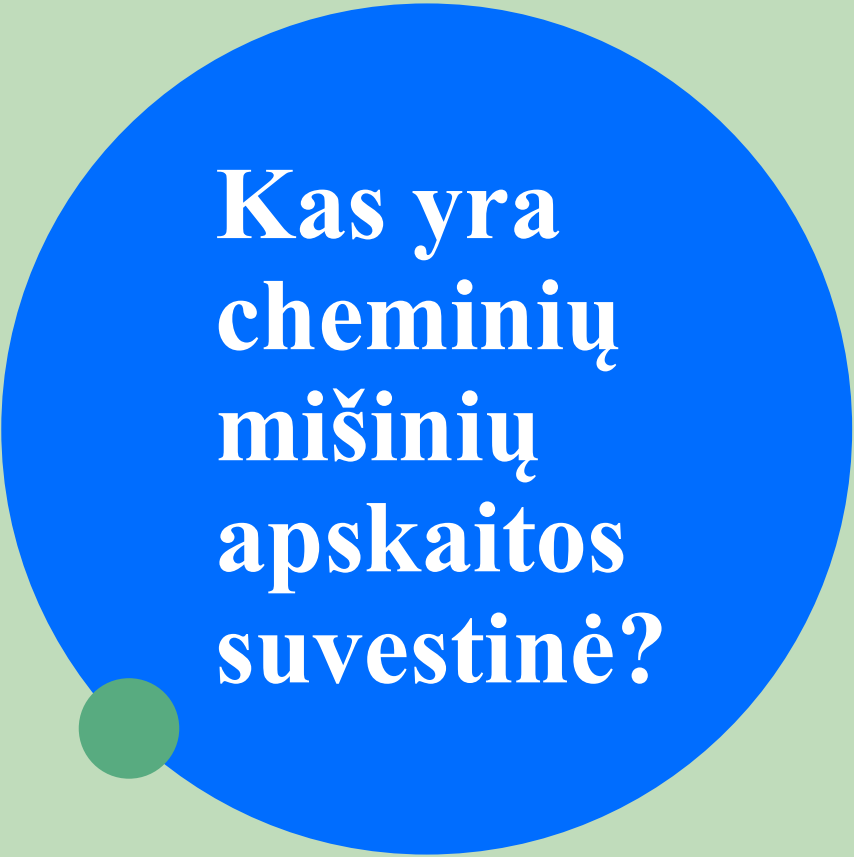
Tel.: +370 68725786

El. paštas: donata.valiskiene@am.lt

- Pakeitimų nėra nuo 2020 m. lapkričio 1 d. įsigaliojusios naujos **CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR CHEMINIŲ MIŠINIŲ APSKAITOS TVARKOS APRAŠO*** redakcijos
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. birželio 23 d. įsakymas Nr. D1-372 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymas Nr. D1-360 „Dėl cheminių medžiagų ir preparatų apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“
- **Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir mišinių įstatymo 12 straipsnis**
„Gamintojai, importuotojai, tolesni naudotojai, įskaitant cheminių mišinių ruošėjus, ir platintojai, tiekiantys rinkai ir naudojančios chemines medžiagas ar cheminius mišinius, privalo tvarkyti jų apskaitą pagal su sveikatos apsaugos ministru suderintus ir aplinkos ministro nustatytus cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitos reikalavimus.“

Kas yra cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaita?

- Apskaita – veiksmai, susiję su duomenų ir informacijos apie fizinio ar juridinio asmens įsigytų, pagamintų, importuotų, patiektų rinkai, sunaudotų, eksportuotų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių kieki surinkimu, apibendrinimu (raštu ar elektroniniu būdu) ir informacijos apie fizikines, chemines, toksikologines ir ekotoksikologines savybes, saugos duomenų lapų ar kitos tiekėjo gavėjui pateiktos informacijos, nurodytos Tvarkos aprašo priede, rinkimu, kaupimu ir saugojimu (10 metų).
- Fiziniai ar juridiniai asmenys turi turėti apskaitos dokumentus, patvirtinančius įsigytų, pagamintų, importuotų, patiektų rinkai, sunaudotų, eksportuotų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių kieki, saugos duomenų lapus ir, jei taikoma, kitą Tvarkos aprašo priede nurodytą informaciją.

Kas yra cheminių mišinių apskaitos suvestinė?

Tai fizinio ar juridinio asmens rengiamas popierinis ar elektroninis dokumentas, kuriame įrašomi duomenys ir informacija apie chemines medžiagas ir mišinius

Kokia forma sudaroma Apskaitos suvestinė? Prašau pateikti cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitos suvestinės pavyzdinę formą arba keletą jų.

- Apskaitos suvestinei nėra nustatyta privaloma standartinė forma, pildoma ir pateikiama laisva forma, popieriniu ar elektroniniu dokumentu.
- Apskaitos suvestinę galima sudaryti naudojantis informacine sistema AIVIKS. IS AIVIKS techninės galimybės leidžia duomenis pildyti nuolat, t.y. naudotis AIVIKS forma kaip ruošiniu ir tik duomenų teikimo metu suformuoti ataskaitą ir ją pateikti Aplinkos apsaugos agentūrai vadovaujantis Duomenų ir informacijos apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius teikimo tvarkos aprašu;

Eil.Nr.	Prekinis cheminio mišinio pavadinimas	Prekinis cheminės medžiagos pavadinimas	Kiti pavadinimai	Registracijos nr. pagal REACH	Cheminio mišinio ar medžiagos sudedamosios dalys		Gavimo šaltinis			Cheminio mišinio ar medžiagos judėjimas, t 2022 m.							
					CAS numeris	Pavadinimas pagal IUPAC nomenklaturą	Kilmės šalis	Tiekėjo šalis	Tiekėjas	Likutis 2022-12-31	Išigyta	Pagaminta	Importuota	Pateikta rinkai	Sunaudota	Eksportuota	Likutis 2022-12-31
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Klijai HOTMELT šužinio sušinkimui		Technomelt EM 1051 E		-	-	Lietuva	Lietuva	UAB "Imonė1"	0,000	0,500	0,000	0,000	0.2	0.2	0,000	0,100

Formos pavyzdys: <https://www.fitreach.eu/lt/node/303>

<https://aad.lrv.lt/lt/konsultacijos-1/kur-butu-galima-rasti-cheminiu-medziagu-ir-cheminiu-misiniu-duomenu-ir-informacijos-apskaitos-suvestines-pavyzdi>

Kokie duomenys turi būti įtraukti į apskaitos suvestinę?

Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių duomenų ir informacijos apskaitos suvestinėje turi būti įrašyti duomenys, nurodyti Tvarkos aprašo 18.1-18.9 papunkčiuose:

18.1. fizinio ar juridinio asmens pavadinimas ir kontaktiniai duomenys;

18.2. atsakingo už cheminių medžiagų ir cheminių mišinių duomenų ir informacijos suvestinės tvarkymą asmens vardas, pavardė, pareigos. Jei duomenų ir informacijos suvestinė pildoma raštu, ją pasirašo atsakingas asmuo;

18.3. cheminės medžiagos – atskiros ir esančios cheminio mišinio ar gaminio Tvarkos aprašo 5 punkte nustatytais atvejais sudėtyje – pavadinimas pagal Tarptautinės teorinės ir taikomosios chemijos sąjungos (toliau – IUPAC) nomenklatūrą arba kitas tarptautinis cheminis pavadinimas;

18.4. cheminio mišinio pavadinimas arba prekinis pavadinimas;

18.5. cheminės medžiagos – atskiros ir esančios cheminio mišinio ar gaminio Tvarkos aprašo 5 punkte nustatytais atvejais sudėtyje – Cheminių medžiagų santrumpų tarnybos registracijos numeris (toliau – CAS numeris), registracijos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 numeris, jei suteiktas;

18.6. cheminės medžiagos – atskiros ir esančios cheminio mišinio ar gaminio Tvarkos aprašo 5 punkte nustatytais atvejais sudėtyje – ir cheminio mišinio kilmės šalis;

18.7. tiekėjo (-ų) pavadinimas (-ai);

18.8. įsigytas, pagamintas, importuotas, patiektas rinkai, sunaudotas, eksportuotas cheminės medžiagos ir cheminio mišinio kiekis tonomis per kalendorinius metus ir metinis likutis atskaitinių metų gruodžio 31 dieną;

18.9. pagamintas, importuotas cheminės medžiagos – atskiros ir esančios cheminio mišinio ar gaminio Tvarkos aprašo 5 punkte nustatytais atvejais sudėtyje – kiekis tonomis per kalendorinius metus (pildo gamintojai ir importuotojai Tvarkos aprašo 13 punkte numatytais atvejais).

19. punktas „Jei fizinis ar juridinis asmuo tą pačią cheminę medžiagą įsigyja iš įvairių Europos Sąjungos valstybių narių ir kitų Europos ekonominei erdvei priklausančių valstybių, t. y. Islandijos, Lichtenšteino ir Norvegijos, nurodomas bendras cheminės medžiagos kiekis ir valstybės, iš kurių įsigytos cheminės medžiagos, išvardinamos. Neprivaloma nurodyti metinį cheminės medžiagos kiekį iš kiekvienos Europos ekonominei erdvei priklausančios valstybės atskirai.“

Kokios medžiagos turi būti įtraukiamos į suvestinę? Ar reikia žemės ūkio veikla užsiimančioms bendrovėms pildyti cheminių medžiagų apskaitą? Ar reikia į cheminių medžiagų apskaitą traukti pesticidus, biocidus, augalų apsaugos priemones?

Į apskaitos suvestinę įtraukiamos visos fizinio ar juridinio asmens cheminės medžiagos ir cheminiai mišiniai, išskyrus (Apskaitos tvarkos 7 punktas):

- augalų apsaugos produktai;
- tręšiamieji produktai;
- biocidiniai produktai;
- neišsiskiriančios tarpinės cheminės medžiagos;
- cheminės medžiagų ir cheminių mišinių, kuriems privaloma muitinės kontrolė, jei jie nebuvo apdoroti ar perdirbti, ir kurie laikinai sandėliuojami ar saugomi laisvojoje zonoje arba laisvuosiuose sandėliuose, ketinant juos reeksportuoti, arba vežami tranzitu;
- tiekiami vamzdynais naftos produktai ir gamtinės dujos ar jų mišiniai;
- tiekiamos rinkai cheminės medžiagos ar cheminiai mišiniai, kurių cheminė sudėtis, ženklinimo etiketė ir pakuotė nekeičiama, išskyrus chemines medžiagas ar cheminius mišinius, kurie įsigyti iš kitos (-ų) valstybės (-ių);
- pagalbiniuose gamybos procesuose ar asmeniniams poreikiams, nesusijusiems su verslu ar profesija, tenkinti naudojamų galutiniam vartotojui skirtų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių;

Apskaitos suvestinės pildyti nereikia fiziniams ar juridiniams asmenims:

- užsiimantiems vartotojams skirtų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių mažmenine prekyba, kai jie patys nėra importuotojai;
- užsiimantiems žemės ūkio veikla, išskyrus atvejus, kai jie patys yra cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tiekėjai rinkai;
- vykdančioms mokslinius ar technologinius tyrimus, laboratorinius tyrimus, išskyrus atvejus, kai laboratoriniai tyrimai tiesiogiai susiję su gamyba ar kita ūkine veikla;
- užsiimantiems naftos produktų, riebiųjų rūgščių metilo esterio (biodyzelino), etanolio ir kitų produktų, kurie naudojami kaip energijos ištekliai, prekyba ir laikymu degalinėse, skirtose šiuos produktus priimti, laikyti ir parduoti galutiniam naudojimui, įskaitant degalines, kurios skirtos tik savo poreikiams;
- gaminantiems, importuojantiems, naudojančioms, platinantiems polimerus ir chemines medžiagas, įrašytas į Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 IV ir V priedus, kuriuose numatytos prievolės registruoti chemines medžiagas išimtis.

Ar galima apskaitos suvestinę pildyti kartą per metus?

Į Apskaitos suvestinę cheminių medžiagų ir cheminių mišinių duomenys įrašomi, kai fizinis ar juridinis asmuo įsigyja, pagamina, importuoja, patiekia rinkai, sunaudoja, eksportuoja chemines medžiagas ir cheminius mišinius, t. y. nuolat, tačiau praėjusių kalendorinių metų suminiai duomenys įrašomi ne vėliau kaip iki vasario 1 d., kad fizinis ar juridinis asmuo pasinaudodamas apskaitos duomenimis suspėtų laiku, t. y. iki kovo 1 d., pateikti Aplinkos apsaugos agentūrai duomenis ir informaciją nustatyta tvarka.

Ar reikia vykdyti cheminių medžiagų apskaitą ir teikti ją AIVIKS, perkant tik mažus kiekius cheminių medžiagų ir tik būtinoms reikmėms (pvz. Patalpų valymui, įrenginių sutepimui ir pan.)?

- Tvarkos aprašo 7.8. „pagalbinuose gamybos procesuose ar asmeniniams poreikiams, nesusijusiems su verslu ar profesija, tenkinti naudojamų galutiniam vartotojui skirtų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitai“;
- pavyzdžiui, klijų, tepalų ir kitų mechanikų, automatikų darbe prižiūrint gamybą naudojamų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių;

Ar privalo suvestinėje būti duomenys apie mažmeninę prekybą parduotų cheminių medžiagų kieki, jeigu ne, kaip skaičiuoti likučius, jeigu įmonė veda bendrą didmeninę ir mažmeninę prekybą išleistų cheminių medžiagų kieki.

- Ne, nes tai neprivaloma pagal Tvarkos aprašo 7.9.1. papunktį “užsiimantiems vartotojams skirtų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių mažmeninė prekyba, kai jie patys nėra importuotojai;“

Ar reikalinga pildyti sunaudotų Cheminių medžiagų suvestines - žurnalus už metus atskiruose padaliniuose, ar užtenka vieno - įmonėje?

- Taip užtenka vienos suvestinės įmonėje, nebent padaliniai yra atskiri juridiniai asmenys, nes Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitos tvarkos aprašas nustato cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitos tvarkymo reikalavimus fiziniams ar juridiniams asmenims (gamintojams, importuotojams, tolesniems naudotojams, įskaitant cheminių mišinių ruošėjus, ir platintojams, tiekiantiems rinkai ir naudojantiems chemines medžiagas ar cheminius mišinius), kurie, vykdydami su cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymu susijusią ūkinę veiklą, iš jos gauna pajamų.

Ar kosmetikos
gaminiai, tokie
kaip skysti rankų
muilai, turi būti
įtraukti į
suvestinę?

- **Ne, nes Tvarkos aprašas netaikomas** „kosmetikos gaminiams, kaip jie apibrėžti 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1223/2009 dėl kosmetikos gaminių (nauja redakcija), su visais pakeitimais“;

Ar reikia pildyti suvestinėje chemines medžiagas, jeigu jos yra dujiniame pavidale pvz. gamybinių įrenginių valikliai būna kaip aerozoliai balionėliuose. Ar informaciją apie tokias medžiagas reikia pateikti per IS AIVIKS

- Išimties cheminėms medžiagoms dėl jų agregatinės būsenos nėra, tačiau reiktų įvertinti ar galima pasinaudoti Tvarkos aprašo 7.8. „pagalbiniuose gamybos procesuose ar asmeniniams poreikiams, nesusijusiems su verslu ar profesija, tenkinti naudojamų galutiniam vartotojui skirtų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitai“ išimtimi.

**Kokia taikoma atsakomybė
už cheminių medžiagų ir
cheminių mišinių apskaitos
reikalavimų nesilaikymą?**

- **Taikoma administracinė atsakomybė:**

- Fiziniam asmeniui pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 308 str. 4 d. - įspėjimas arba bauda **nuo 150 EUR iki 850 EUR**
- Juridiniam asmeniui pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 109 str. 4 d. po rašytinio įspėjimo užtraukia baudą **nuo 300 EUR iki 850 EUR**
- Už cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitos organizavimą ir su apskaita susijusių dokumentų saugojimą **atsako** fizinio ar juridinio asmens **vadovas** ar jo **įgaliotas atstovas**.

Ačiū už dėmesį

